

מלח הארץ: שחר מרקוס ונזקת אקיג'י מייצרים חוויה פיזית חזקה

יום ראשון 02 בדצמבר 2012 08:00 מאת: הילה שקולניק-ברנר, עכבר העיר

התערוכה המשותפת של אמני המיצג, "In-Relation", רוויה סממנים דתיים של חיים ומוות, תשוקה וסבל

גופניים. שחר מרקוס ונזקת אקיג'י

על מים תכולים יפהפיים, בתוך הים, מונח שולחן. מפה לבנה, יין, פירות צבעוניים ונזקת אקיג'י ושחר מרקוס אוכלים. השולחן מתנדנד, הגלים מניעים אותו, מרטיבים את האוכל. חסה, לחם ואבטיח טובלים במים המלוחים. האוכל מעורר התיאבון הופך להיות מבחיל. אסור לקום מהשולחן לפני שמסיימים, והביסים הגדולים לא נובעים מתאוה אלא מהכרח. ההנאה מוחלפת בגועל, הטקסיות בענישה.

« ["In-Relation"](#) - לכל הפרטים

« [אורלי מונטג משלבת בתים וחלזונות](#)

« [הממתקים החלודים של שרון פזנר](#)

עבודת וידאו זו נקראת "Salt Dinner", והיא אחת העבודות המרכזיות בתערוכה של שחר מרקוס ונזקת אקיג'י, שאפשר לסכם אותה ב"אוכל, שתייה, גבר, אשה". אלו המרכיבים הוויזואליים והפורמליסטיים של התערוכה, אבל המתח מיני מוחלף כאן בהתקדשות דתית, ונעדרת כל הנאה הקשורה לאכילה. זוהי תערוכה פיזית מאוד - הגוף הוא כלי המכיל את האוכל, נצרב מן המלח, נשטף עם המים, מתרטב, סובל.

אוכל, שתייה, גבר, אשה. "Salt Dinner" (צילום: מאיה אלרון)

"In-Relation" הוא פרויקט וידאו-מיצג-מיצב שנולד משיתוף פעולה של שני אמני המיצג שחר מרקוס הישראלי ונזקת אקיג'י, שנולדה בטורקיה וחיה בגרמניה. בתערוכה מוצגות שתי עבודות וידאו שצולמו בחודשים האחרונים בארץ ונעשו במשותף, ובמקביל כל אחד מן האמנים מציג וידאו עצמאי. לצד עבודות הווידאו התקיים בערב הפתיחה מיצג משותף לשני האמנים אשר שרידיו מוצגים בחלל. המיצב הזה מכיל בתוכו את הרעיונות המצויים בתערוכה באופן פיזי.

במיצג, "Floating Ourselves", הלכו השניים לבושם בלבן, בבגד מלא כיסים, זה לצד זה על גבי שולחן ארוך מכוסה מפה לבנה שעליו עשרות כוסות מים. הם דרכו על הכוסות ובכל פעם הרימו כוס מים ושתו ממנה. לאחר שסיימו לשתות הכניסו את הכוס לכיס. לבסוף התייצבו זה מול זה, התחבקו ושברו כך את הכוסות.

רעיונות המצויים בתערוכה באופן פיזי. המיצג "In-Relation" (צילום: שרון ב.ה.)

הסממנים הדתיים מרובים בעבודה זו, כמו בתערוכה כולה. טבילה ושתייה הם סקרמנטים נוצריים המסמלים היטהרות, לידה מחדש ואיחוד עם גופו ודמו של ישו. במסורת היהודית שבירת הכוס היא כמובן שיאו של טקס החופה, שאמור לסמל את חורבן הבית. הסמליות פה רבה ומשולבת בתחושה גופנית חזקה. לא בכדי שני האמנים הם קודם כל אמני מיצג, כאלו העושים שימוש בגוף שלהם ככלי ליצירה. בכל העבודות הגוף עצמו מניע, בין שבאופן מעשי, בין שבחוויות העוברות עליו. תרבות ודת, זמן, גוף וחלל מרכיבים את התערוכה, והיחסים ביניהם מייצרים חוויה פיזית.

"Methexis" מ-2012 היא עבודת וידאו של אקיג'י. שוב ים המלח, אך הפעם נראה ששמו "ים המוות" מתאים יותר. המים כמעט לבנים, גושי המלח נוכחים בו עם סלעים לבנים גושיים. על המים נח סדין לבן, בלוני מחוברים אליו,

נלחמים בכובד המים ואינם מצליחים להתרומם. לאט לאט מתגלה כי הסדין הוא שמלה לבנה העוטפת את גופה של האמנית, השוכבת כשפניה בתוך המים, מצויים במאבק בין הבלונים המושכים מעלה לעוף, לבין הציפה של הגוף על פני המים. המראה הוא כמין טקס אשכבה לבן וטהור, ללא התחלה, אמצע או סוף. הגוף צף, סובל ונדמה כי ישאר שם תמיד, נדון לסבל הצריבה ומצוי במצב ביניים תמידי בין מים ושמים, בין חיים ומוות.

טקס אשכבה לבן וטהור. "Methexis" (צילום: מאיה אלרון)

ליד עבודה זו מוצגת "salt&ever", עבודת וידאו שבה שחר מרקוס הולך על פני מי ים המלח בחליפת עסקים. דמות שחורה מהלכת, מרחב תכלת אפרפר והתפוגגות אטית. ההיבטים הנוצריים בולטים בעבודה זו, הסבל והייסורים, ההיטהרות שבטבילה והלידה מחדש שבעקבותיה.

העבודה האחרונה המוצגת היא "שעון חול". שני האמנים לוקחים חלק בעבודה לצד קבוצת אנשים מגילים ורקעים תרבותיים ודתיים שונים. משתתפי המיזג עומדים מפוזרים במדבר, על גבי גבעות, כפסלים המייצגים שעוני חול אנושיים. כל אחד מחזיק גבוה בידיו קערה מלאה חול, הנשפך כשעון חול ששניתיו אוזלות. העבודה שונה באופי, בהלך הרוח ובצבעוניות. המים הוחלפו באדמה, צריבת המים בצריבת החול והים בנוף המדברי. אך השינוי הוויזואלי אינו משמעותי מבחינה תמטית. המים שאי אפשר לשתות אותם מקבילים לחול וליובש. החול הנשפך ללא הפסקה על הראש, על השיער, על האף ועל העיניים גורם לסבל, מטריד ומציק, צורב ומלכלך. החול הנשפך יוצר גבעות קטנות, טופוגרפיה חדשה על פני שטח המדבר שבמהרה ישתנו שוב.

שעוני חול אנושיים. "שעון חול" (צילום: מאיה אלרון)

בסיום, כאשר החול אוזל, יוצא כל אחד מהמשתתפים בהליכה אטית. שעון החול הוא מקבילה ויזואלית חזקה לאובדן החיים, היציאה מן הפריים משמרת את התחושה של הליכה אחרונה ופרידה.

החיים והמוות, התשוקה והסבל מצויים כחוט השני בתערוכה, אם כי התחושה היא שהם מפורשים מדי. מה שמופיע באופן מרומז ויפהפה ב"סעודת המלח" הופך מפורש, כמעט פשטני, ב"שעון החול".

« ["In-Relation", נזקת אקיג'י ושחר מרקוס](#). עד 6.12. [גלריה ברורמן](#), השרון 12 ב', תל אביב. שעות פעילות: ב'ה' 11:00-19:00, ו'-שבת 11:00-14:00.